

Mededeling

Brussel, 21 maart 2018

Kenmerk: NBB_2018_09

uw correspondent:

Janet Mitchell
tel. +32 2 221 34 59 – fax +32 2 221 31 04
janet.mitchell@nbb.be

Richtsnoeren Verplichtingen Vereenvoudigde Herstelplannen

Toepassingsveld
Belgische kredietinstellingen.

Samenvatting/Doelstelling

Deze mededeling strekt ertoe een reeks richtsnoeren aan te bieden die instructies verschaffen om een vereenvoudigd herstelplan op te stellen. Deze mededeling vervangt de vorige Mededeling van de NBB (NBB_2015_19), en past deze aan door het integreren van de recent gepubliceerde EBA-Aanbeveling over de behandeling van entiteiten in het groepsherstelplan.

Geachte mevrouw
Geachte heer

Deze richtsnoeren beschrijven de vereisten van het herstelplan voor de banken die werden aangemerkt als in aanmerking komend voor de verplichtingen inzake het vereenvoudigd herstelplan.¹ Hoewel de richtsnoeren een reeks algemene principes bevatten die moeten worden gevolgd bij het opstellen van een vereenvoudigd herstelplan, behoudt de NBB zich het recht voor om deze vereisten aan te passen aan de omstandigheden van de individuele banken.

Algemeen overzicht en motivatie

Een herstelplan is een managementstrategie die beoogt te voorkomen dat een kredietinstelling failliet gaat wanneer zij wordt geconfronteerd met ernstige stress. De bedoeling van een herstelplan is niet om de factoren te voorspellen die een crisis zouden kunnen veroorzaken, maar veeleer om de opties te identificeren die eventueel beschikbaar zijn om het hoofd te bieden aan een crisis en om te beoordelen of deze opties voldoende robuust zijn. De bedoeling van het herstelplan is de kredietinstellingen bij te staan bij de voorbereiding van hun reacties op potentiële schokken, met dien verstande dat in een reële crisis specifieke beslissingen moeten worden genomen, afhankelijk van de bijzondere kenmerken van de crisis. Het herstelplan mag niet uitgaan van enigerlei buitengewone vorm van staatssteun of centralebanksteun.

¹ Art. 113, § 2 Wet 25 april 2014 op het statuut van en het toezicht op kredietinstellingen, BS 7 mei 2014 (ed.2).

Van de kredietinstellingen die in aanmerking komen voor de verplichtingen inzake het vereenvoudigd herstelplan, wordt verwacht dat ze een herstelplan opstellen dat is aangepast aan de omvang, het bedrijfsmodel, de complexiteit en de aandeelhoudersstructuur van de instelling. Zoals hierna beschreven, moeten vereenvoudigde herstelplannen de volgende componenten omvatten: (1) een beknopte samenvatting van het plan en van de eigen beoordeling door de instelling van haar herstelvermogen; (2) een beschrijving van de belangrijkste kwetsbaarheden van de instelling en van de relevante scenario's die een ernstige weerslag op de instelling kunnen hebben; (3) een beschrijving van de herstelopties die kunnen worden gehanteerd om het hoofd te bieden aan een extreme solvabiliteits- of liquiditeitsschok; (4) informatie met betrekking tot de activering van het herstelplan, met inbegrip van een monitoringkader met indicatoren om stress in een voldoende vroeg stadium op te sporen.

Een herstelplan vereist de identificatie van scenario's die voldoende ernstig zijn om een bedreiging te vormen voor het voortbestaan van de bank, rekening houdend met haar bedrijfsmodel, de risico's en de kwetsbaarheden. Hoewel de banken kunnen oordelen dat scenario's die werden ontwikkeld in het kader van andere regelgevende werkzaamheden, zoals de stresstests of ICAAP, kunnen dienen als nuttig uitgangspunt voor de ontwikkeling van herstelplansen, is het herstelplan evenwel een losstaande oefening. Aangezien het herstelplan vereist dat het bankmanagement nadenkt hoe de bank zou reageren in een crisissituatie, moet de ernst van de scenario's die in aanmerking worden genomen in de context van het plan, verder gaan dan de scenario's waarvan wordt uitgegaan in andere regelgevende oefeningen.

Elk van de componenten van het herstelplan wordt hierna nader beschreven. Punt 5 bevat een checklist van de informatie die moet worden verschaft voor elke component van het plan.

1. Samenvatting van het plan

Er dient een beknopte samenvatting van het plan te worden gegeven, die het ontwikkelingsproces van het plan beschrijft alsook de procedures die werden gevolgd voor de goedkeuring en de validatie van het plan. De samenvatting dient tevens de belangrijkste conclusies te bevatten van de analyse van de kwetsbaarheden en de herstelopties van de instelling, alsook de beoordeling door de instelling van haar herstelvermogen. De instelling dient tevens alle eventuele voorbereidende maatregelen aan te geven die zij heeft genomen of voornemens is te treffen om de tenuitvoerlegging van het herstelplan te vergemakkelijken of om de mogelijke doeltreffendheid ervan te verbeteren, bijvoorbeeld door de belemmeringen voor de tenuitvoerlegging van bepaalde herstelopties uit de weg te ruimen.

2. Identificatie van de belangrijkste kwetsbaarheden en stressscenario's

De instelling dient haar bedrijfsmodel te beschrijven en haar kernbedrijfsonderdelen ('core business lines'), belangrijkste risicofactoren en kwetsbaarheden te identificeren. (Wanneer de instelling reeds soortgelijke informatie heeft gegeven in andere regelgevende verslagen, mag ze de tekst uit die verslagen knippen en plakken.) De kwetsbaarheden van de instelling zullen waarschijnlijk rechtstreeks verband houden met haar kernbedrijfsonderdelen en/of haar belangrijkste financieringsbronnen. De kwetsbaarheden kunnen tevens te maken hebben met concentraties van bepaalde aangehouden effecten.

De instelling dient een beschrijving op te stellen van de relevante scenario's die, in het licht van de geïdentificeerde kwetsbaarheden, een crisis voor de instelling zouden teweegbrengen. De in de scenario's opgenomen schokken moeten ernstig genoeg zijn om de levensvatbaarheid van de instelling te bedreigen bij afwezigheid van enigerlei reactie vanwege de instelling. Dit betekent dat de schokken de instelling ver onder de reglementaire kapitaal- of liquiditeitsvereisten van Pijler 1 en Pijler 2 zouden brengen, maar boven het punt waarbij de instelling van mening is dat ze waarschijnlijk tot afwikkeling zou worden gedwongen. De instellingen moeten uitgaan van scenario's met verschillende niveaus van gestrengheid, inclusief op zijn minst één "zeer ernstig" scenario dat zich dichterbij het afwikkelingspunt bevindt, en één "ernstig" scenario dat zich dichterbij de reglementaire minimumvereisten bevindt.

3. Herstelopties

De instelling dient een lijst van opties op te geven die het zou kunnen hanteren om te herstellen van een solvabiliteits- of liquiditeitscrisis. Deze opties kunnen maatregelen omvatten zoals een kapitaalsverhoging of de verkoop van bepaalde portefeuilles of bedrijfsonderdelen. De lijst dient niet alleen acties te omvatten om het kapitaal te versterken, maar ook drastischere maatregelen zoals het afstoten van een aantal activiteiten of bedrijfsonderdelen, de verkoop van dochterondernemingen of de herschikking van de schuld. Deze opties mogen niet uitgaan van enigerlei buitengewone vorm van staatssteun of centralebanksteun. Ze moeten tevens op zeer korte termijn uitvoerbaar zijn en moeten binnen afzienbare tijd een tastbaar effect hebben. De herstelopties moeten maatregelen omvatten die buitengewoon van aard zijn en die geen maatregelen zijn die worden genomen tijdens de normale bedrijfsvoering van de groep. De volgende types van maatregelen zullen in voorkomend geval worden opgenomen:

1. Maatregelen om de kapitaalpositie van de instelling te verbeteren aan de hand van externe herkapitalisaties of interne maatregelen.
2. Maatregelen om ervoor te zorgen dat de instelling voldoende toegang heeft tot noodfinancieringsbronnen, inclusief potentiële liquiditeitsbronnen.
3. Maatregelen om het risico en de hefboom te verminderen of om de bedrijfsonderdelen te herstructureren inclusief, in voorkomend geval, mogelijke desinvesteringen van activa, juridische entiteiten of bedrijfsonderdelen.
4. Maatregelen die beogen een vrijwillige herschikking van de verplichtingen te verwezenlijken, zonder een geval van faillissement, beëindiging van de activiteit of een soortgelijke gebeurtenis te veroorzaken.
5. Alle andere managementacties of strategieën die beogen de financiële soliditeit van de instelling of groep te herstellen.²

Voor elke optie moeten de banken verschaffen: 1) een beknopte beschrijving van de optie; 2) het besluitvormingsproces om de optie te activeren; 3) een kwalitatieve risicobeoordeling; en 4) een kwantitatieve effectbeoordeling. Deze onderdelen worden hierna beschreven.

a. **Beschrijving** van de hersteloptie.

b. **Proces.** Het interne besluitvormingsproces voor het activeren van de optie dient te worden beschreven, inclusief de te volgen stappen, de vereiste timing en de bij de besluitvorming betrokken partijen.

c. **Risicobeoordeling.** De bedoeling van dit deel is de haalbaarheid van de optie te beoordelen en de mogelijke valkuilen bij de uitvoering ervan te identificeren. De belangrijkste aannames met betrekking tot de optie en haar haalbaarheid moeten worden aangegeven, in het bijzonder aan welke voorwaarden moet worden voldaan om de optie haalbaar te maken. Het kan bijvoorbeeld noodzakelijk zijn dat specifieke markten normaal functioneren of dat aan bepaalde wettelijke of operationele vereisten wordt voldaan. De belangrijkste risico's die samenhangen met de optie – inclusief financiële, operationele en reputatierisico's – moeten tevens worden gerapporteerd, alsook enig ander significant risico dat niet onder deze drie categorieën zou vallen. De beoordeling van het met de hersteloptie samenhangende risico moet, wanneer dit mogelijk is, teruggrijpen naar elke eerdere ervaring met betrekking tot de uitvoering van de hersteloptie of een soortgelijke maatregel. Informatie over de profielen van mogelijke kopers voor het afstoten van enigerlei activiteiten of

² Voor meer details inzake groepsherstelplannen, zie de EBA-Aanbeveling over de behandeling van entiteiten in het groepsherstelplan. EBA/REC/2017/02, 1 november 2017: https://www.eba.europa.eu/documents/10180/2101139/Recommendation+on+coverage+of+entities+in+group+recovery+plan_NL.pdf/2123e950-a81c-4d0e-9c3b-52e8c0f4ca84.

entiteiten, dient eveneens te worden verschaft. Ten slotte moeten alle potentiële juridische of reglementaire belemmeringen worden aangegeven, en, wanneer dit relevant is, de problemen inzake de aandeelhoudersrechten, de mededingingswetgeving, de fiscale en de sociale wetgeving.

- d. **Effectbeoordeling.** De bedoeling van dit deel is een effectbeoordeling te verschaffen voor elke hersteloptie. Een beoordeling moet worden gemaakt van het maximumeffect van elke hersteloptie op de kapitaalpositie, liquiditeit en winstgevendheid van de instelling. Elk ander materieel effect op de instelling dient eveneens te worden vermeld.
- e. **Rangschikking van de herstelopties.** Een score, die de conclusies van de risico- en effectbeoordelingen combineert, moet worden opgegeven voor elke hersteloptie in elk scenario; die score geeft de doeltreffendheid/geschiktheid van de optie voor het specifieke scenario weer.

4. Activering van het plan

De instelling dient informatie te verschaffen over de activering van het plan, teneinde aan te tonen dat het plan vroeg genoeg in werking zal treden, wanneer de problemen nog beheersbaar zijn. Een monitoringkader met indicatoren om stress in een voldoende vroeg stadium op te sporen, moet in het herstelplan worden opgenomen. Dat monitoringkader zou tevens kunnen worden gebruikt om het besluitvormingsproces met het oog op de mogelijke activering van de herstelopties te triggeren.

Samen met een beschrijving van de in het monitoringkader opgenomen indicatoren, dienen de relevante triggerwaarden voor de indicatoren te worden opgegeven, alsook de besluitvormingsprocessen die zijn ingesteld om het herstelplan te activeren. De indicatoren moeten worden gekozen in het licht van de geïdentificeerde kwetsbaarheden van de instelling en, op zijn minst, de kapitaalpositie, de liquiditeitspositie en de winstgevendheid van de instelling omvatten.

Het is een goede praktijk om, waar mogelijk, twee drempelwaarden voor elk van de kwantitatieve indicatoren op te geven die in het monitoringkader zijn opgenomen: (1) een drempel voor vroege waarschuwing; en (2) een “herstelplandrempel”. De drempelwaarden voor vroege waarschuwing moeten hoog genoeg zijn om opkomende stress aan te geven, op een punt dat ruim het punt voorafgaat waarop een herstelplan wordt geacht te worden geactiveerd. De herstelplandrempels moeten het escalatieproces inzake de besluitvorming met betrekking tot een herstelplan triggeren, waarbij een beslissing wordt genomen of en welke herstelopties moeten worden geactiveerd. De herstelplandrempelwaarden voor de indicatoren van kapitaal en liquiditeit moeten evenwel worden ingesteld boven de niveaus waarbij een inbreuk wordt gepleegd op de reglementaire vereisten van Pijler 1 plus Pijler 2. De instelling moet voorzien dat de toezichthouder wordt ingelicht wanneer hetzij een drempelwaarde voor de vroege waarschuwing hetzij een herstelplandrempelwaarde wordt overschreden.

De instellingen moeten hun drempelwaarden voor de indicator van de bezwaring van hun activa en het monitoringkader voor de bezwaring van hun activa integreren in hun algemeen monitoringkader voor het herstelplan. Verdere richtlijnen inzake de vereisten aangaande bezwaarde activa zijn opgenomen in de NBB Mededeling inzake bezwaarde activa van 9 april 2015.³

De instelling moet tevens de coherentie bespreken van het monitoringkader van het herstelplan met het gewone risicobeheerkader van de instelling. Waar de indicatoren in het monitoringkader van het herstelplan ook kunnen worden opgenomen in het risicobeheerkader, wordt evenwel verwacht dat de triggerwaarden in elk kader verschillend zijn. Ook moet een bespreking worden opgenomen van wanneer en hoe de NBB op de hoogte zal worden gebracht van het feit dat de triggerwaarden van de indicatoren zijn overschreden.

³ www.nbb.be/doc/cp/nl/2015/nbb_2015_18_cools.pdf.

5. Checklist van informatie op te nemen in een vereenvoudigd herstelplan

1. Samenvatting	<ul style="list-style-type: none"> - Beschrijving van het ontwikkelingsproces van het plan. - Beschrijving van de procedure voor goedkeuring en validatie van het plan. - Belangrijkste conclusies uit de analyse van de kwetsbaarheden en herstelopties. - Beoordeling door de instelling van haar herstelvermogen. - Beschrijving van alle voorbereidende maatregelen.
2. Kwetsbaarheden en scenario's	<ul style="list-style-type: none"> - Beschrijving van de belangrijkste kwetsbaarheden van de instelling en verbanden met haar bedrijfsmodel en risicofactoren. - Beschrijving van de scenario's, inclusief hun gestrengheid. Types van in aanmerking genomen schokken.
3. Herstelopties	- De volgende informatie moet worden verschaft voor elke hersteloptie:
<i>Beschrijving van herstelopties</i>	- Beschrijving van de optie.
<i>Proces</i>	- Beschrijving van het intern besluitvormingsproces, inclusief de timing en de betrokken stappen van de beslissing om de optie ten uitvoer te leggen.
<i>Risicobeoordeling</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Beschrijving van de belangrijkste aannames ten aanzien van de haalbaarheid van de optie en haar effecten. - Identificatie van de belangrijkste belemmeringen en risico's van de optie, met hierbij een onderscheid tussen de financiële, operationele en reputatierisico's. - Identificatie van de mogelijke types van kopers als de optie een afstoting betreft. - Identificatie van de mogelijke juridische en reglementaire beperkingen, zoals goedkeuring door aandeelhouders/derden, voorkeursrechten, inbreuken op contractuele overeenkomsten, het stopzetten van een dienstverleningslijn, contractuele belemmeringen inzake mededingingswetgeving, aspecten van fiscale wetgeving, pensioenen of HR-problemen.
<i>Effectbeoordeling</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Beschrijving van het verwachte effect van de hersteloptie op: kapitaal/solvabiliteit; financiering/liquiditeit; winstgevendheid; operationele activiteiten. - Beschrijving van elk ander materieel effect, in voorkomend geval.
<i>Gecombineerde risico- en effectbeoordeling</i>	- Een score, die de conclusies van de risico- en effectbeoordelingen combineert, moet worden opgegeven voor elke hersteloptie in elk scenario, die de doeltreffendheid/geschiktheid van de optie voor het specifieke scenario weergeeft.
4. Activering van het plan	<ul style="list-style-type: none"> - Lijst van indicatoren opgenomen in het monitoringkader, de monitoringfrequentie en de drempelwaarde voor vroege waarschuwing en de herstelplandrempel per indicator. - Beschrijving van het besluitvormingsproces na een inbreuk op de drempelwaarde van een indicator. - Bespreking van de coherentie van het monitoringkader met het gewone risicobeheerproces. - Opgave van wanneer en hoe de NBB zal worden ingelicht over een inbreuk op de drempelwaarden van een indicator.

Hoogachtend

Jan Smets
Gouverneur